

EARTHE

Δραστηριότητα 2

Ψηφιακή εργαλειοθήκη για την ανάπτυξη καινοτόμου προγράμματος σπουδών και μεθοδολογιών

Ενότητα 3 – Διαχείριση χρόνου

Μέθοδος – Αναδρομικός προγραμματισμός

Δραστηριότητες στην τάξη

Ενότητα 3 – Διαχείριση χρόνου

Δραστηριότητα στην τάξη 1 – Αντίστροφος Χάρτης Πορείας

Συναφής μέθοδος – Αναδρομικός προγραμματισμός

Ομάδα-στόχος

Ηλικία – Άνω των 25

Φύλο – Όλα

Επίπεδο εκπαίδευσης – Ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, ΕΕΚ ή τριτοβάθμια εκπαίδευση, απόφοιτοι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης

Κατάσταση – Απασχολούμενοι, άνεργοι ή άτομα που αναζητούν ενεργά εργασία

Λιγότερες ευκαιρίες – Νέοι ΕΕΑΚ, φοιτητές/τριες πρώτης γενιάς, ενήλικες από αγροτικές περιοχές ή με χαμηλό εισόδημα, εκπαιδευόμενοι/ες με δυσκολίες συγκέντρωσης

Μαθησιακά αποτελέσματα

Με την ολοκλήρωση της δραστηριότητας, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι σε θέση να:

- Καθορίσουν μια σταθερή, μη διαπραγματεύσιμη προθεσμία και να απαριθμήσουν τουλάχιστον τέσσερα βασικά ορόσημα που πρέπει να επιτευχθούν εκ των προτέρων, διευκρινίζοντας τι σημαίνει πραγματικά «ολοκληρωμένο».
- Δημιουργήσουν ένα χρονοδιάγραμμα από δεξιά προς τα αριστερά που τοποθετεί αυτά τα ορόσημα σε αντίστροφη σειρά, προσθέτει 10-20% χρονικό περιθώριο ασφαλείας και σημειώνει τα Σαββατοκύριακα/αργίες, δείχνοντας ρεαλιστικό προγραμματισμό.
- Προσδιορίσουν ένα πιθανό εμπόδιο ή εξωτερική εξάρτηση και να προσαρμόσουν ανάλογα την ακολουθία των εργασιών ή το σχέδιο πόρων, δείχνοντας προνοητικότητα στη διαχείριση κινδύνων.
- Επισημάνουν το πρώτο βήμα που μπορεί να υλοποιηθεί στον χάρτη πορείας και να δεσμευτούν για μια ημερομηνία έναρξης, δείχνοντας ότι είναι έτοιμοι να χρησιμοποιήσουν τη μέθοδο αναδρομικού προγραμματισμού σε έναν προσωπικό ή επαγγελματικό στόχο.

Διάρκεια

45 λεπτά

Υλικά και πόροι

Φύλλα εργασίας A3 «Αντίστροφος Χάρτης Πορείας», ημερολόγιο τοίχου, χρωματιστά αυτοκόλλητα σημειώματα και μαρκαδόροι για χρωματική κωδικοποίηση εργασιών, κινδύνων και περιθωρίων ασφαλείας. Περιλαμβάνεται επίσης οπτικό μοντέλο ολοκληρωμένου χάρτη πορείας, χρονόμετρο για την παρακολούθηση των φάσεων και ήσυχο δωμάτιο με τραπέζια για τα φύλλα A3 και χώρο για ζευγάρια να εξετάσουν τα σχέδια.

Περιγραφή δραστηριότητας

Ο «Αντίστροφος Χάρτης Πορείας» είναι μια πρακτική άσκηση που διδάσκει τον αναδρομικό προγραμματισμό. Οι εκπαιδευόμενοι/ες ξεκινούν από μια προσωπική προθεσμία και προγραμματίζουν ορόσημα, περιθώρια, Σαββατοκύριακα και εξωτερικές εξαρτήσεις. Η διαδικασία αναπτύσσει δεξιότητες διαχείρισης χρόνου, όπως αποσαφήνιση στόχων, ρεαλιστικό μικροπρογραμματισμό, πρόβλεψη κινδύνων και ανάληψη ευθύνης. Βοηθά τους/τις εκπαιδευόμενους/ες να ορίσουν ένα ενιαίο τελικό σημείο, να χωρίσουν μεγάλους στόχους σε μικρότερες εργασίες, να προβλέψουν εμπόδια και να εξασφαλίσουν την ανάληψη ευθύνης. Σε μόλις 45 λεπτά, οι εκπαιδευόμενοι/ες αποχωρούν με ένα οπτικό σχέδιο που λειτουργεί ως πρόγραμμα και ενισχύει την αυτοπεποίθησή τους.

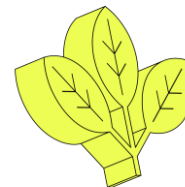
Λεπτομερή βήματα υλοποίησης

Εισαγωγή:

Ο/Η συντονιστής/τρια εφαρμόζει χρονοδιάγραμμα προς τα πίσω, ορίζοντας ξεκάθαρες και αδιαπραγμάτευτες προθεσμίες, ώστε οι εκπαιδευόμενοι/ες να μπορούν να επικεντρωθούν στη σύνταξη των σημειώσεών τους πριν από την εξέταση.

Βασική δραστηριότητα:

1. Σημαία προορισμού – Κάθε συμμετέχων/ουσα γράφει μια *πραγματική*, σταθερή προθεσμία στη δεξιά άκρη του φύλλου A3 «Αντίστροφος Χάρτης Πορείας» και σχεδιάζει από κάτω μια χοντρή κατακόρυφη γραμμή.

EARTHE

2. Αναδρομή στα ορόσημα – Δουλεύοντας από δεξιά προς τα αριστερά, προσθέτουν τουλάχιστον τέσσερα βασικά ορόσημα σε χρωματιστά αυτοκόλλητα σημειώματα (π.χ. «τελική διόρθωση», «ολοκλήρωση πρώτου σχεδίου», «ολοκλήρωση έρευνας»).
3. Εκτιμήσεις διάρκειας – Κάτω από κάθε ορόσημο σημειώνουν έναν κατά προσέγγιση αριθμό εργάσιμων ημερών ή ωρών που απαιτούνται.
4. Εισαγωγή περιθωρίων ασφαλείας – Οι εκπαιδευόμενοι/ες υπολογίζουν 10-20% χρονικό περιθώριο για κάθε τμήμα και τοποθετούν κίτρινα σημειώματα «περιθωρίων» στο χρονοδιάγραμμα.
5. Επισήμανση Σαββατοκύριακων και αργιών – Με τη βοήθεια ημερολογίου τοίχου, διαγράφουν τις μη εργάσιμες ημέρες που μεσολαβούν ανάμεσα στα ορόσημα.
6. Εντοπισμός εξαρτήσεων και εμποδίων – Οι συμμετέχοντες/ουσες εντοπίζουν κάθε εργασία που εξαρτάται από εξωτερική έγκριση, εξειδικευμένο εξοπλισμό ή αλληλεπικαλυπτόμενες δεσμεύσεις. Αν κάποιο τμήμα φαίνεται πιεσμένο, αναδιατάσσουν τις εργασίες ή επεκτείνουν τα περιθώρια.
7. Πρώτο βήμα προς δράση – Τέλος, κάθε εκπαιδευόμενος/η κυκλώνει την πρώτη εργασία στην αριστερή άκρη και γράφει μια συγκεκριμένη ημερομηνία έναρξης δίπλα της.

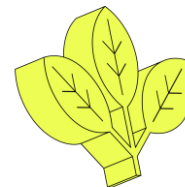
Ο/Η συντονιστής/τρια κάνει γρήγορους ελέγχους ρωτώντας: «Έχετε προσθέσει περιθώριο ασφαλείας;» «Υπάρχει κάποιο βήμα που εξαρτάται από τη συμβολή κάποιου άλλου;»

Συμπέρασμα και αναστοχασμός:

Οι εκπαιδευόμενοι/ες συμμετέχουν σε άσκηση «ντετέκτιβ προθεσμιών», μοιράζονται τους χάρτες πορείας τους και προτείνουν τρόπους βελτίωσης. Ο/Η συντονιστής/τρια συνδέει αυτές τις ιδέες με συγκεκριμένες δεξιότητες, όπως αποσαφήνιση στόχων, ιεράρχηση προτεραιοτήτων, ρεαλιστικό προγραμματισμό, πρόβλεψη κινδύνων και υπευθυνότητα. Η συνεδρία ολοκληρώνεται με πρόσκληση για εβδομαδιαία ανασκόπηση της προόδου, ενισχύοντας τη συνήθεια του αναδρομικού προγραμματισμού και εκτός τάξης.

Μέθοδος αξιολόγησης

Η δραστηριότητα χρησιμοποιεί λίστα ελέγχου τεσσάρων σημείων για την αξιολόγηση των μαθησιακών αποτελεσμάτων, με σαφείς ημερομηνίες λήξης, χρονικά περιθώρια ασφαλείας, εμπόδια και ημερομηνίες έναρξης. Οι εκπαιδευόμενοι/ες παρέχουν συνεχή αμοιβαία ανατροφοδότηση και ενισχύουν τον προσωπικό αναστοχασμό. Μπορεί να δημιουργηθεί

EARTHE

φόρμα ανατροφοδότησης ώστε οι εκπαιδευόμενοι/ες να καταγράφουν τη δέσμευσή τους και το αρχικό σημείο αναφοράς για παρακολούθηση. Αυτή η προσέγγιση εξασφαλίζει την εμπέδωση της γνώσης χωρίς επιπλέον κουίζ ή έντυπα, συμβάλλοντας σε μια πιο ελκυστική και αποτελεσματική μαθησιακή εμπειρία.

Συμβουλές προσαρμογής

Για να βελτιστοποιήσετε τη μάθηση, μπορείτε να χρησιμοποιήσετε αυτοκόλλητα ορόσημα που έχετε τυπώσει από πριν, κοινόχρηστους πίνακες και συνεργατικά έργα. Για περιορισμένο χρόνο, αξιοποιήστε ψηφιακά αυτοκόλλητα σημειώματα και συζητήσεις σε breakout rooms. Σε μεγάλες ομάδες, προβάλετε χρονόμετρο και διαμορφώστε «διαδρόμους γκαλερί» για γρήγορη αξιολόγηση μεταξύ εκπαιδευόμενων. Για χαμηλό επίπεδο γραμματισμού ή γλωσσικά εμπόδια, χρησιμοποιήστε εικονογράμματα ή εικονίδια με χρωματική κωδικοποίηση. Επιτρέψτε διαλείμματα για κίνηση και χρήση ακουστικών με ακύρωση θορύβου για εκπαιδευόμενους/ες με νευροδιαφορετικότητα. Σε ομάδες σε επαγγελματικά περιβάλλοντα, μετατρέψτε την άσκηση σε συλλογικό εργαστήριο χρονοπρογραμματισμού έργου.

Ενότητα 3 – Διαχείριση χρόνου

Δραστηριότητα στην τάξη 2 – Καμβάς κρίσιμης διαδρομής

Συναφής μέθοδος – Αναδρομικός προγραμματισμός

Ομάδα-στόχος

Ηλικία – Άνω των 25

Φύλο – Όλα

Επίπεδο εκπαίδευσης – Ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, ΕΕΚ ή τριτοβάθμια εκπαίδευση, απόφοιτοι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης

Κατάσταση – Απασχολούμενοι, άνεργοι ή ενεργά αναζητούν εργασία

Λιγότερες ευκαιρίες – Νέοι ΕΕΑΚ, φοιτητές/τριες πρώτης γενιάς, ενήλικες από αγροτικές περιοχές ή με χαμηλό εισόδημα, εκπαιδευόμενοι/ες με δυσκολίες συγκέντρωσης

Μαθησιακά αποτελέσματα

Με την ολοκλήρωση της δραστηριότητας, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι σε θέση να:

- Χωρίζουν το έργο σε βασικά ορόσημα και ομάδες εργασιών.
- Δημιουργούν έναν Καμβά Κρίσιμης Διαδρομής χρησιμοποιώντας διαγράμματα ορόσημων και βέλη εξάρτησης.
- Υπολογίζουν ρεαλιστικές διάρκειες εργασιών και να ενσωματώνουν χρονικά περιθώρια ασφαλείας.
- Κωδικοποιούν εξαρτήσεις υψηλού κινδύνου και διευκόλυνση της επικοινωνίας μεταξύ συναδέλφων.
- Εφαρμόζουν συνεργατικό προγραμματισμό και αναδρομικό προγραμματισμό σε μελλοντικά έργα.

Διάρκεια

60 λεπτά

Υλικά και πόροι

Καμβάς κρίσιμης διαδρομής και χρωματιστές κάρτες ορόσημων για χρονοδιαγράμματα και βέλη, κολλητική ταινία, αυτοκόλλητα εικονίδια κινδύνου και μαρκαδόροι για κωδικοποίηση διαδρομών και περιθωρίων ασφαλείας, καθώς και προβολέας ή εκτυπωμένος καμβάς ως μοντέλο αναφοράς, χρονόμετρο.

Περιγραφή δραστηριότητας

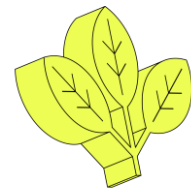
Ο Καμβάς Κρίσιμης Διαδρομής είναι ομαδική άσκηση που μετατρέπει τον αναδρομικό προγραμματισμό σε οπτική εμπειρία. Οι εκπαιδευόμενοι/ες εργάζονται σε ένα μικρό έργο με καθορισμένη ημερομηνία έναρξης, τοποθετούν τη σημαία τερματισμού, προσθέτουν ορόσημα, σχεδιάζουν βέλη εξαρτήσεων, ορίζουν ρεαλιστικές διάρκειες και επισημαίνουν τις εξαρτήσεις υψηλού κινδύνου. Η δραστηριότητα ενισχύει δεξιότητες όπως συνεργατικός μικροπρογραμματισμός, συστημική σκέψη, συνοπτική επικοινωνία και προσαρμοστική λήψη αποφάσεων. Σε λίγο παραπάνω από μία ώρα, κάθε ομάδα αποχωρεί με χρωματικά κωδικοποιημένο χάρτη πορείας του έργου, κάνοντας ορατές τις προτεραιότητες, διασαφηνίζοντας την ευθύνη και μετατρέποντας μια στατική προθεσμία σε κοινό, εφαρμόσιμο σχέδιο.

Λεπτομερή βήματα υλοποίησης

Εισαγωγή:

Ο/Η συντονιστής/τρια προβάλλει την εικόνα ενός διάσημου έργου που απέτυχε επειδή ένας μόνο υπερβολικός παρέδωσε καθυστερημένα και στη συνέχεια ρωτά: «Ποια εργασία στο έργο σας θα μπορούσε να προκαλέσει παρόμοιο φαινόμενο ντόμινο;»

Ένας κενός Καμβάς Κρίσιμης Διαδρομής προβάλλεται δίπλα σε ένα ολοκληρωμένο παράδειγμα, ώστε οι ομάδες να μπορούν να δουν πώς θα μοιάζει το τελικό αποτέλεσμα. Η ομάδα συμφωνεί ότι ο σημερινός στόχος είναι να εντοπίσει αυτές τις «εργασίες ντόμινο» πριν ανατρέψουν το χρονοδιάγραμμα, χρησιμοποιώντας οπτικό σχεδιασμό από δεξιά προς τα αριστερά.

EARTHE

Βασική δραστηριότητα:

Επιλογή έργου και σημαία ολοκλήρωσης – Οι εκπαιδευόμενοι/ες χωρίζονται σε ομάδες των 4-5 ατόμων. Οι ομάδες επιλέγουν ή λαμβάνουν ένα μικρό έργο και γράφουν την ημερομηνία έναρξης στην άκρη δεξιά του καμβά τους, προσθέτοντας ένα έντονο εικονίδιο ολοκλήρωσης.

Κатаιγισμός ιδεών για τα ορόσημα – Σε τραπέζια, κάθε ομάδα καταγράφει κάθε ορόσημο που πρέπει να επιτευχθεί σε χρωματιστές κάρτες, προσπαθώντας να κρατήσει τη λίστα σύντομη (5-7 στοιχεία).

Σχεδιασμός από δεξιά προς τα αριστερά – Οι κάρτες τοποθετούνται στον καμβά από δεξιά προς τα αριστερά, ξεκινώντας από την ημερομηνία ολοκλήρωσης, έτσι ώστε η ακολουθία να είναι άμεσα ορατή.

Σχεδιασμός των εξαρτήσεων και επισήμανση της κρίσιμης διαδρομής – Χοντρά βέλη συνδέουν εργασίες που δεν μπορούν να ξεκινήσουν μέχρι να ολοκληρωθεί μια άλλη. Η μακρύτερη αλυσίδα γίνεται η κρίσιμη διαδρομή και επισημαίνεται με έντονο μαρκαδόρο.

Προσθήκη περιθωρίων και ετικετών κινδύνου – Οι ομάδες εκτιμούν ρεαλιστικές διάρκειες, προσθέτουν χρωματικά περιθώρια (περίπου 10% ανά τμήμα) και σημειώνουν με κόκκινο κάθε εξάρτηση υψηλού κινδύνου ή εργασία που απαιτεί εξωτερική έγκριση.

Ανατροφοδότηση μεταξύ εκπαιδευόμενων – Οι ομάδες μετακινούνται δεξιόστροφα σε άλλον καμβά. Χρησιμοποιώντας λίστα ελέγχου τριών σημείων: (α) Είναι σαφής η κρίσιμη διαδρομή; (β) Υπάρχουν περιθώρια ασφαλείας; (γ) Έχουν επισημανθεί οι εργασίες υψηλού κινδύνου; Αφήνουν ερωτήσεις και προτάσεις σε αυτοκόλλητα σημειώματα και έπειτα επιστρέφουν στον δικό τους καμβά.

Αναθεώρηση και ανάληψη ευθύνης (7 λεπτά) – Οι αρχικές ομάδες ενσωματώνουν την ανατροφοδότηση, προσαρμόζουν μία εξάρτηση ή περιθώριο και γράφουν τα αρχικά τους δίπλα στις δύο πρώτες εργασίες που θα ξεκινήσουν μέσα στην εβδομάδα.

Συμπέρασμα και αναστοχασμός:

Η συνεδρία κλείνει με σύντομη παρουσίαση, όπου κάθε μέλος της ομάδας αναφέρει την πιο εύθραυστη εξάρτηση και προσθέτει αντίστοιχο περιθώριο ασφαλείας. Οι σκέψεις προσωπικού αναστοχασμού συνδέονται με δεξιότητες όπως ο συνεργατικός μικροπρογραμματισμός, η συστημική σκέψη, η καθαρή και σύντομη επικοινωνία και η προσαρμοστική λήψη αποφάσεων. Τελιώνει με ένα προσωπικό συμπέρασμα, τονίζοντας τη χρησιμότητα μιας ορατής κρίσιμης διαδρομής και ξεκάθαρων περιθωρίων.

Μέθοδος αξιολόγησης

Ο/Η συντονιστής/τρια παρατηρεί τους καμβάδες των ομάδων χρησιμοποιώντας λίστα ελέγχου. Ένας καμβάς που πληροί και τα τέσσερα σημεία δείχνει ότι οι στόχοι μάθησης έχουν επιτευχθεί. Η ανατροφοδότηση μεταξύ εκπαιδευόμενων βασίζεται στη χρήση της λίστας ελέγχου σε καμβά άλλης ομάδας και στη διατύπωση μίας ερώτησης ή πρότασης. Η ποιοτική ανατροφοδότηση και η επακόλουθη προσαρμογή επιβεβαιώνουν την ικανότητα των εκπαιδευόμενων να εξηγούν και να βελτιώνουν τα σχέδιά τους. Η άμεση παρατήρηση, η επιβεβαίωση από εκπαιδευόμενους και ένα σύντομο δελτίο εξόδου παρέχουν στοιχεία για απόκτηση των δεξιοτήτων.

Συμβουλές προσαρμογής

Σε μικρές ομάδες, κάθε συμμετέχων/ουσα μπορεί να συνεισφέρει σε διαφορετικό τμήμα του καμβά. Σε μεγαλύτερες, οι συμμετέχοντες/ουσες μπορούν να χωριστούν σε υποομάδες που εργάζονται σε συγκεκριμένες ενότητες (πόροι, βήματα, κίνδυνοι) και στη συνέχεια να συνθέσουν τις ιδέες τους. Ο καμβάς μπορεί να δημιουργηθεί σε χαρτοπίνακες ή μεγάλα φύλλα χαρτιού με πολύχρωμα σημειώματα (διά ζώσης εκδοχή) ή μέσω ψηφιακού προτύπου (Miro, Mural, Canva) για διαδικτυακά εργαστήρια. Σε σύντομες συνεδρίες (30–40 λεπτά), περιορίστε τον αριθμό των βημάτων. Σε μεγαλύτερες συνεδρίες, ενσωματώστε ανάλυση εξάρτησης και κινδύνου. Βεβαιωθείτε ότι κάθε συμμετέχων/ουσα έχει έναν σαφή ρόλο στην ομάδα (άτομο που κρατά τον χρόνο, που παίρνει σημειώσεις και που είναι υπεύθυνο για ιδέες) ώστε η συζήτηση να μην μονοπωλείται από λίγα άτομα. Για οπτικούς τύπους, δίνεται έμφαση στη γραφική διάταξη του καμβά: για αναλυτικούς, στην αλληλουχία βημάτων και στον εντοπισμό κρίσιμης διαδρομής. Στο τέλος, οι ομάδες συγκρίνουν τα αποτελέσματά τους και στοχάζονται πώς η ιεράρχηση και η οπτικοποίηση της κρίσιμης διαδρομής επηρεάζουν την επιτυχία του έργου.

Ενότητα 3 – Διαχείριση χρόνου

Δραστηριότητα στην τάξη 3 – Πρόκληση αντίστροφου χρονοδιαγράμματος

Συναφής μέθοδος – Αναδρομικός προγραμματισμός

Ομάδα-στόχος

Ηλικία – Άνω των 25

Φύλο – Όλα

Επίπεδο εκπαίδευσης – Ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση (ΕΕΚ) ή τριτοβάθμια εκπαίδευση, απόφοιτοι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης

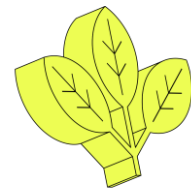
Κατάσταση – Απασχολούμενοι, άνεργοι ή άτομα που αναζητούν ενεργά εργασία

Λιγότερες ευκαιρίες – Νέοι ΕΕΑΚ, φοιτητές/τριες πρώτης γενιάς, ενήλικες από αγροτικές περιοχές ή με χαμηλό εισόδημα, εκπαιδευόμενοι/ες με δυσκολίες συγκέντρωσης

Μαθησιακά αποτελέσματα

Οι εκπαιδευόμενοι θα είναι σε θέση να:

- Καταρτίζουν γρήγορα χρονοδιάγραμμα προς τα πίσω για ένα γεγονός με καθορισμένη ημερομηνία, τοποθετώντας τουλάχιστον πέντε βασικά ορόσημα και ρεαλιστικές διάρκειες από δεξιά προς τα αριστερά.
- Εισάγουν περιθώρια ασφαλείας και να επισημαίνουν εξωτερικές εξαρτήσεις, προσαρμόζοντας ή αναδιατάσσοντας εργασίες ώστε να δημιουργούν το συντομότερο δυνατό χρονοδιάγραμμα που εξακολουθεί να λαμβάνει υπόψη κινδύνους και μη εργάσιμες ημέρες.
- Χρησιμοποιούν κλίμακα αξιολόγησης για να εξετάζουν το σχέδιο άλλης ομάδας, εντοπίζοντας ελλιπή περιθώρια ασφαλείας, εξαρτήσεις ή συγκρούσεις με Σαββατοκύριακα που έχουν παραβλεφθεί, και να προτείνουν συγκεκριμένη βελτίωση.

EARTHE

- Εξηγούν με μία πρόταση τη σχέση ανάμεσα στα «επιθετικά» χρονοδιαγράμματα και την αυξημένη έκθεση σε κινδύνους, δείχνοντας αναστοχαστική κατανόηση του ρεαλιστικού αναδρομικού προγραμματισμού.

Διάρκεια

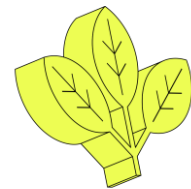
60 λεπτά

Υλικά και πόροι

Φάκελοι σεναρίων, χαρτοπίνακας, χρωματιστά αυτοκόλλητα σημειώματα, ένα φυλλάδιο με κλίμακα βαθμολόγησης, ένα οπτικό χρονόμετρο, ένα κουδούνι, ένας πίνακας, μια κριτική επιτροπή και ανοιχτός χώρος ή κινητά τραπέζια. Αυτά τα εργαλεία βοηθούν τις ομάδες να σχεδιάσουν γρήγορα, να παρακολουθήσουν την πρόοδο και να εντοπίσουν κοινές παγίδες. Ο/Η συντονιστής/τρια χρησιμοποιεί επίσης έναν πίνακα για να καταγράψει τις βαθμολογίες.

Περιγραφή δραστηριότητας

Η Πρόκληση Αντίστροφου Χρονοδιαγράμματος είναι ένας διαγωνισμός με χρονικό περιορισμό, όπου οι ομάδες λαμβάνουν μια σύντομη περιγραφή και δημιουργούν αντίστροφο χρονοδιάγραμμα για ένα γεγονός με προκαθορισμένη ημερομηνία. Κάθε ομάδα στοχεύει στο συντομότερο δυνατό χρονοδιάγραμμα, με ρεαλιστικές διάρκειες, ορατά περιθώρια ασφαλείας και σαφείς εξωτερικές εξαρτήσεις σημειωμένες με κόκκινο. Το παιχνίδι ολοκληρώνεται με έναν απολογισμό, όπου οι ομάδες συγκρίνουν τις στρατηγικές τους και συζητούν τους συμβιβασμούς ανάμεσα στην ταχύτητα και τον κίνδυνο. Η δραστηριότητα ενισχύει δεξιότητες όπως ο γρήγορος μικροπρογραμματισμός, ο προσδιορισμός κινδύνων, η κριτική αξιολόγηση μεταξύ συναδέλφων και η αναστοχαστική λήψη αποφάσεων. Οι συμμετέχοντες/ουσες εξασκούνται στην κατάρτιση σχεδίων αντίστροφου προγραμματισμού, στην αξιολόγησή τους με ξεκάθαρα κριτήρια και στην εσωτερίκευση της βασικής αρχής του αναδρομικού προγραμματισμού: ξεκινάμε από την προθεσμία, χαρτογραφούμε τους κινδύνους και αποφασίζουμε πόσο χρονικό περιθώριο θα ανταλλάξουμε με ταχύτητα.

Λεπτομερή βήματα υλοποίησης

Εισαγωγή:

Ο/Η συντονιστής/τρια ρυθμίζει αντίστροφη μέτρηση 20 λεπτών στον προβολέα και αποκαλύπτει την προθεσμία του επόμενου γεγονότος, υπογραμμίζοντας την ανάγκη για αντίστροφο προγραμματισμό που επιτρέπει εξοικονόμηση χρόνου και έγκαιρη προετοιμασία.

Βασική δραστηριότητα:

1. Αποκάλυψη σεναρίου και κανόνες (3 λεπτά): Κάθε ομάδα ανοίγει τον φάκελό της και διαβάζει μια σύντομη περίληψη με σταθερή ημερομηνία έναρξης και δύο βασικούς περιορισμούς (π.χ. χρόνος παράδοσης προμηθευτή, διαθεσιμότητα χώρου). Ο/Η συντονιστής/τρια εξηγεί με απλό τρόπο πώς λειτουργεί η βαθμολόγηση: περισσότερους βαθμούς κερδίζει το συντομότερο εφικτό χρονοδιάγραμμα, ενώ αφαιρούνται βαθμοί όταν λείπουν περιθώρια ασφαλείας, υπάρχουν συγκρούσεις με Σαββατοκύριακα ή δεν έχουν επισημανθεί εξαρτήσεις.
2. Γύρος προγραμματισμού (20 λεπτά): Οι ομάδες παίρνουν ένα φύλλο από τον χαρτοπίνακα, τοποθετούν τη σημαία τερματισμού στην άκρη δεξιά και στη συνέχεια: τοποθετούν τουλάχιστον πέντε βασικά ορόσημα σε χρωματιστά χαρτάκια σημειώσεων δουλεύοντας αντίστροφα, σημειώνουν ρεαλιστικές διάρκειες κάτω από κάθε χαρτάκι, προσθέτουν περιθώρια ασφαλείας (περίπου 10% ανά τμήμα) και επισημαίνουν με κόκκινο όσα εξαρτώνται από τρίτους ή κρύβουν μεγαλύτερο κίνδυνο. Σχεδιάζουν βέλη όπου μια εργασία εξαρτάται από άλλη. Η αντίστροφη μέτρηση προβάλλεται συνεχώς, και ένα κουδούνι στα τελευταία πέντε λεπτά βοηθά τις ομάδες να τελειώσουν εγκαίρως.
3. Τέλος χρόνου και ανάρτηση (2 λεπτά): Όταν τελειώσει ο χρόνος, οι μαρκαδόροι αφήνονται κάτω. Οι ομάδες αναρτούν τα διαγράμματά τους στον τοίχο και στέκονται δίπλα τους έτοιμες για παρουσίαση.
4. Κύκλος αξιολόγησης (15 λεπτά συνολικά – περίπου 5 λεπτά ανά ομάδα): Οι κριτές (συντονιστές/τριες ή ομάδες που εναλλάσσονται) επισκέπτονται κάθε καμβά και σχολιάζουν δυνατά με βάση τρία σαφή ερωτήματα: Ποιο είναι το συντομότερο εφικτό χρονοδιάγραμμα που διατηρεί περιθώρια ασφαλείας; Υπάρχουν συγκρούσεις με Σαββατοκύριακα ή αργίες; Έχουν επισημανθεί καθαρά οι εξαρτήσεις; Οι βαθμοί που δίνονται και αφαιρούνται δίνονται και εξηγούνται επί τόπου, και οι τελικές βαθμολογίες καταγράφονται σε κοινό πίνακα.

5. Τελική κατάταξη (2 λεπτά): Ανακοινώνονται τα αποτελέσματα και η νικήτρια ομάδα.

Συμπέρασμα και αναστοχασμός:

Κάθε ομάδα απαντά με μία σύντομη πρόταση: «Πού ρισκάραμε για χάρη της ταχύτητας;» και «Ποιο περιθώριο ή ποια εξάρτηση μάς πρασάτευσε από τον μεγαλύτερο κίνδυνο;». Ο/Η συντονιστής/τρια συνδέει τις ιδέες με τις δεξιότητες-στόχους. Οι εκπαιδευόμενοι/ες αποχωρούν με το κεντρικό μήνυμα: «Πρώτα η προθεσμία, ορατοί κίνδυνοι, στοχευμένα περιθώρια ασφαλείας». Τέλος, ο/η συντονιστής/τρια τους καλεί να εφαρμόσουν τον ίδιο γύρο αντίστροφου προγραμματισμού στο επόμενο πραγματικό τους έργο, ενισχύοντας τη μεταφορά της τεχνικής στην πράξη.

Μέθοδος αξιολόγησης

Η δραστηριότητα αξιοποιεί στοιχεία παιχνιδιού ώστε η επίτευξη των μαθησιακών στόχων να μπορεί να μετρηθεί πιο εύκολο μέσα από την ίδια τη διαδικασία. Περιλαμβάνει ανατροφοδότηση μεταξύ εκπαιδευόμενων, παρατήρηση από τον/τη συντονιστή/τρια, προσωπικό αναστοχασμό και σύντομη ψηφοφορία μετά τη δραστηριότητα. Οι ομάδες καταγράφουν όσα λειτούργησαν καλά και όσα χρειάζονται βελτίωση, δείχνοντας ότι μπορούν να αξιολογούν με βάση ξεκάθαρα κριτήρια. Ο/Η συντονιστής/τρια παρακολουθεί τον τρόπο σκέψης προς τα πίσω και καλεί τους/τις εκπαιδευόμενους/ες να σκεφτούν πώς το χρονοδιάγραμμα και ο κίνδυνος επηρεάζουν το ένα το άλλο.

Συμβουλές προσαρμογής

Μια ομαδική άσκηση διαχείρισης έργων μπορεί να προσαρμοστεί σε πολλές μορφές: με αυστηρό χρονοδιάγραμμα, διαδικτυακά ή υβριδικά, για μεγάλες ομάδες, για ομάδες με χαμηλό επίπεδο γραμματισμού ή μικτές γλωσσικές ομάδες, για νευροδιαφορετικούς εκπαιδευόμενους/ες ή για ομάδες στον χώρο εργασίας. Μπορεί να υλοποιηθεί εξ ολοκλήρου διαδικτυακά, με αξιολόγηση από ομοτίμους σε ξεχωριστές αίθουσες, ή ζωντανά στην τάξη. Για χαμηλό γραμματισμό ή ποικιλία γλωσσών, μπορούν να χρησιμοποιηθούν εικονίδια και χρωματικές ενδείξεις, ενώ για νευροδιαφορετικούς συμμετέχοντες/ουσες βοηθούν τα ακουστικά με ακύρωση θορύβου και τα καθαρά οπτικά σήματα. Η άσκηση προσφέρεται επίσης για διά ζώσης προγραμματισμό, κάνοντάς την πιο διαδραστική και ελκυστική.